

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 1 Pv 137/12/8803
EEČ: 2-64-174-2016

Košice II 09.05.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Trestný čin úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 757/2004 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Trestný čin úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 757/2004 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach, na ul. Popradská 92 v OC Kaufland dňa 24.02.2005 v presne nezistenom čase uzatvoril cestou obchodného zástupcu XXXXX s.r.o., úverovú zmluvu č. 3502100451, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 19.990,- Sk (663,55,- Eur) na nákup tovaru-videokamery NV GS22E-S, pričom okrem zloženej akontácie pri uzatvorení zmluvy vo výške 1.999,- Sk (66,35,- Eur), následne neuhradil ani jednu splátku úveru, pričom v žiadosti k úverovej zmluve uviedol nepravdivé údaje, že je zamestnaný u zamestnávateľa XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom 11.800,- Sk (391,69,- Eur), avšak v čase podpisu úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti, čím takto svojím konaním spôsobil spol. XXXXX, so sídlom v XXXXX, IČO: XXXXX škodu vo výške 17.991,-Sk (597,19,-€)

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením policajta PZ Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, OO PZ Košice Západ sp. zn. ORP-661/2-OSV-K2-2006 zo dňa 13.03.2006 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, policajt PZ podal návrh na podanie obžaloby na obvineného.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som sa nestotožnila s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Tr. poriadku som dospela k právnemu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutí svedkovia XXXXX ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami a správy so Sociálnej poisťovne a spol. XXXXX XXXXX, znalecký posudok č. XXXXX, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi poprel spáchanie skutku a tiež uviedol, že podpisy na úverovej zmluve nie sú jeho.

Do konania bol pribratá znalecký ústav a zo záveru znaleckého posudku vyhotoveného Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ vyplýva, že podpisy na návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy a na úverovej zmluve pravdepodobne vyhotovil obvinený XXXXX.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvinený XXXXX uzavrel v OC Kaufland cestou obchodného zástupcu XXXXX XXXXX s.r.o. dňa 24.02.2005 zmluvu o úvere, v ktorej uviedol nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom spol. XXXXX XXXXX. Na podklade týchto údajov mu bol poskytnutý úver vo výške 19.990,- Sk (663,55,- Eur) na nákup videokamery.

Predajca, ktorý uzatváral zmluvu, vizuálne overil pravdivosť predložených dokladov, následne bola spísaná žiadosť o úver a elektronicky zaslaná žiadosť spol. XXXXX XXXXX a po schválení žiadosti a zaplatení akontácie, bol obvinenému vydaný tovar.

Z úverovej zmluvy č. XXXXX zo dňa 24.02.2005 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX., ako veriteľom a obvineným XXXXX, ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 19.990,- Sk (663,55,- Eur) na nákup videokamery NV GS22E-S zn. Panasonic, pričom celková cena úveru predstavovala suma vo výške 17.991,- Sk (597,19,- Eur), ktorú sa obvinený zaviazal splatiť v 10-tich mesačných splátkach vo výške 1.998,-Sk (66,32,- Eur). Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený XXXXX uviedol, že je zamestnaný u zamestnávateľa spol. XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom 11.800,- Sk (391,69,- Eur).

Zo správy Sociálnej poisťovne je zrejmé, že obvinený XXXXX v čase podpísania úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Zo správy spol. XXXXX vyplýva, že obvinený v čase podpisu úverovej zmluvy nebol jej zamestnancom.

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spol. XXXXX a.s. nepožadovala od obvineného XXXXX žiadne doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti preukazujúce jeho bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 250a ods. 1 Tr. zákona účinného v čase spáchania skutku, kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí škodu nie nepatrnú alebo získa pre seba prospech nie nepatrný, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady

opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX, a.s., ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spol. XXXXX, a.s. pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvineného XXXXX, pričom žiadne iné dodatočné informácie od obvineného k jeho finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jeho zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX XXXXX a.s. tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené

oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečin úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.*

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Gabriela Andrásiová
prokurátorka